

V ponedeljek se bodo odprla šolska vrata. Spet bo nova generacija sedla v klopi, da bi začela spoznavati čudoviti svet učenosti in znanja. — Foto: F. Perdan

Leto XXVIII. Številka 65

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, petek, 29. 8. 1975

Cena: 1,50 dinarja

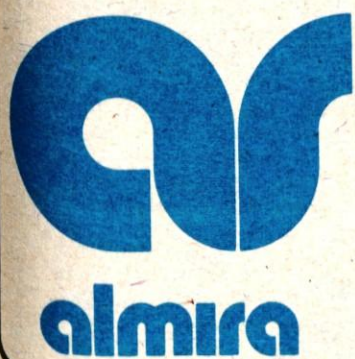
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Cene so občutno nižane

Veliko sezonsko znižanje trikotažnih izdelkov ter jersey — metrskega blaga v različnih barvah in vzorčkih

Obiščite naši prodajalni v Radovljici

PRESEDNIK TITO V SLOVENIJI — Predsednik republike Josip Broz Tito je v sredo z ženo Jovanko dopotoval v Slovenijo. Dopoldne je z jahto Podgorica prispel v Koper, po krajšem odmoru pa se je odpeljal na Brdo pri Kranju. Na Brdu so ga sprejeli in pozdravili član predsedstva SFRJ in član predsedstva CK ZKJ Edvard Kardelj z ženo Pepco, predsednik predsedstva SRS Sergej Kraigher in članica sveta federacije Lidija Sentjurc, predsednik CK ZKS Franc Popit, predsednik skupščine SR Slovenije Marjan Breclj in drugi visoki predstavniki republike Slovenije ter sekretar komiteja občinske konference ZK Kranj Henrik Peternef in predsednik izvršnega sveta kranjske občinske skupščine Franc Šifkovič — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Samoupravni jubilej v Peku

Organizacijam združenega dela, ki letos proslavljajo 25. obletnico uvedbe delavskega samoupravljanja, se bo v začetku septembra pridružila tudi organizacija združenega dela Peko Trzin. Osrednja slovesnost bo v soboto, 6. septembra, ko se bo ob desetih dopoldne sešel na slavnostno zasedanje delavski svet podjetja. Zasedanje bo v dvorani osnovne šole heroja Bračiča v Bistriči pri Trzinu, popestril pa ga bo koncert Sloven-

skega okteta. Na slovesni seji bodo podelili najzaslužnejšim delavcem knjižne nagrade. Opoldne bo pri paviljonu NOB v Trzinu, kjer bo tudi razstava modelov Pekove obutve, modna revija, dve uri kasneje pa se bo pričela v parku ob paviljonu zabava, ki jo bo popestril kulturni program. Omeniti velja, da je Pekov samoupravni jubilej združen s tradicionalno tržiško »šušarsko nedeljo«, ki bo dan kasneje. —jk

Včeraj dopoldne se je v dvorani skupščine občine Kranj začelo XI. srečanje šolnikov Centrov za blagovni promet v Sloveniji. Na dvodnevem posvetovanju se učitelji pogovarjali o novostih v učnih načrtih in predmetniku, o organizaciji dela na šolah in usmerjenem izobraževanju. Voleg tega so včeraj obiskali Dražgoše, kjer so se pogovarjali z nekaterimi borci, in pa Škofjo Loko, kjer so si ogledali muzej NOB in stari del mesta. Zvečer so imeli v Predvoru pri Kranju družabni večer. Srečanje bodo sklenili danes popoldne s plenarno sejo, na kateri bodo pregledali stališča razprave in sprejeli sklepe za enotno organizacijo pouka na vseh desetih centrih za blagovni promet v Sloveniji. (lb) — Foto: F. Perdan

Septembra odjuga za cene?

Na nove, višje cene smo že tako navajeni, da pomenijo podražitve že skoraj del našega vsakdana. So običajna pot, po kateri delovne organizacije prihajajo do višje akumulativnosti in višjega dohodka. Potrebe po zviševanju cen svojih izdelkov utemeljujejo z upravičenimi in večkrat tudi neupravičenimi razlogi, med drugim tudi z višanjem cen surovin in polizdelkov pa tudi izdelkov na tujem trgu. Toda vrtoglavo naraščanje cen na tržiščih izven naših meja se je že pred nekaj časa poleglo. Nadomestilo ga je vsesplošno nazadovanje cen osnovnih surovin in reprodukcijskih materialov. Naš trg pa se še vedno obnaša kot da bo proces izredne konjunktive in naraščanja cen še dolgo trajal. V resnici pa je na svetovnem trgu že dolgo opaziti znake gospodarske stagnacije in recesije; investicijska in osebna poraba nazadujeta, zaloge gotovih izdelkov rastejo, proizvodnja pa se ob večanju nezaposlenosti zmanjšuje. Cene pa seveda padajo.

Na raven, ki je bila predvidena z gospodarsko resolucijo o družbenoekonomskem razvoju za leto 1975.

V vseh prizadevanjih pa moti še nekaj. Nihče se namreč neče ali ne more odreči kosu pogače, ki jo različni porabniki režejo od gospodarstva. Že več let neprestano govorimo o razbremenjevanju gospodarstva, ki pa je, kot že dolgo ni nobena skrivnost več, iz leta v leto bolj obremenjeno. Prva vidnejša razbremenitev je prav znižanje prometnega davka. Res je prišlo šele pet minut pred dvanajsto in je razbremenilo le del proizvodnje, ki so se ji nakopičile zaloge. Po drugi strani pa je tudi treba vedeti, da je vrtoglavo zviševanje cen industrijskih izdelkov nesluteno povečalo maso prometnega davka, ki sodi med dohodke federacije. Zato je znižanje prometnega davka od prodaje pohištva in bele tehnike res dobrodošlo, vendar pa le drobtinica od inflacijsko nakopičenih sredstev tega neusahljivega vira dohodka.

Našemu gospodarstvu, ki je izredno dobro vključeno v mednarodno delitev dela in menjavo, ti pojavi seveda niso mogli prizanesti. Toda, ko drugod zaradi posledic recesije cene polzijo navzdol, pri nas se vedno silijo navzgor. Položaj se je v nekaterih panogah stopnjeval do kritičnosti, zlasti zaradi nekonkurenčnosti na tujih trgih. Jugoslavija je izvoznik surovin, polizdelkov in gotovih izdelkov, hkrati pa tudi velik uvoznik izdelkov s svetovnih trgov. Če je pred časom ta povezanost s svetovnim trgom bila neizpodbiten vzrok za neizogibne verižne podražitve, je potemtakem logično, da prav ista stopenjost s svetovnim gospodarstvom prinese pocenitve, kakršne v inozemstvu poznajo že več mesecev.

Ni naključje, da je zvezni izvršni svet v začetku julija obravnaval to problematiko in sprejel stališče, da se morajo cene pri nas prilagoditi cenam na svetovnem trgu. Da bi podprl proces nujnih pocenitev, je sam dal vzgled. Znižal je davek od prometa s pohištvom in belo tehniko. Odziv gospodarstva je zaenkrat še šibak, čeravno so nekatere delovne organizacije, ki delajo na zalogo, že začele zniževati cene. Zaenkrat in v več primerih le z izrednimi popusti, vendar začetek je tu. Nekatere industrijske panoge, med njimi tekstilna, pa so pocenitve le najavile, v trgovinah pa tega še ni občutiti.

Pred nami je nova širša akcija padanja cen. Začeli naj bi jo prihodnji mesec in to ZIS in proizvajalci na enotni fronti. S samoupravnim sporazumevanjem in dogovarjanjem naj bi cene ne le ukrotili, temveč jih celo znižali

Toda prvi korak je narejen. Drugega bodo morale narediti republike in občine in znižati prometni davek na proizvode, ki je v njihovi pristojnosti. Zadnji, najpomembnejši, pa je gotovo prihranjen za gospodarstvo. Tudi v proizvodnji je najbrž še precej »lukužen«, ki jih bo mogoče pokriti z večjo produktivnostjo, varčevanjem, večjo delovno disciplino in preudarnjšim gospodarjenjem. L. B.

Odločilna tekma v torek

Vaterpolisti kranjskega Triglava bodo odigrali odločilno tekmo za naslov prvaka II. zvezne lige in s tem za uvrstitev v I. zvezno ligo v torek, 2. septembra, ob 19. uri v Beogradu. Prvotno je bilo določeno, da bo tekma že to soboto, vendar je naknadno vaterpolska zveza Jugoslavije določila, da bo to pomembno srečanje kranjskega Triglava z Mladostjo iz Bijele šele v torek. J. J.

Naročnik:

Najuspešnejša zadnja tri leta pri nas: Tara-Pegi, CACIB

Na vežbališču je živahno

V klubu za vzrejo športnih in službenih psov Bled je v letošnjem letu opaziti živahno dejavnost kot še nikoli doslej. Gonilni sili sta predsednik Milan Vipotnik in tajnik Stane Koren. Pri delu, ki zahteva resnično celega človeka, jima pomagajo še člani upravnega odbora in pa vzrejni referent Janko Kavalar, ki tudi za svoje natančno in odgovorno delo zasluži vso pohvalo. Za uspehe v letu 1974 je klub prejel pohvalo Zveze klubov, to pa je bila hkrati tudi obveza, da se v letošnjem letu dela lotijo še z večjo vneto.

Načrtno delo v klubu je obrodilo sadove že v zgodnji pomladi. Organizirali so 5. lavinski tečaj pod Bogatinom. Prvo skupino, ki se je pripravljala za izpit L-1, je vodil tov. Vipotnik, drugo, ki se je pripravljala za še težji izpit L-2, pa Janez Ramuš.

Mladi bodo urejali kamp

Pred nedavnim se je sestel sekretariat organizacije mladine v združenem podjetju Iskra, ki so se ga udeležili predstavniki mladinskih organizacij iz vseh branž. Najprej so pregledali delo v zadnjem obdobju in ugotovili, da delo kljub poletnim dopustom dobro teče. Prav sedaj so v teku priprave za srečanje mladih iz celotne SOZD, ki bo 6. septembra v Velenju. Po podatkih, ki so jih zbrali člani sekretariata, se bo tega srečanja udeležilo okrog 800 mladih Iskrašev. Mladi iz Elektromehanike Kranj pa bodo prispevali krajši kulturni program.

Zatem so se pogovarjali o organizaciji letošnje mladinske delovne akcije na Dugem otoku. Od 28. septembra do 8. novembra bosta dve mladinski delovni brigadi, sestavljeni iz mladih delavcev iz vseh branž, urejali kamp in ga pripravljali za potrebe dopustnikov. Izkušnje letošnjih upravljavcev in obiskovalcev kampa so namreč pokazale, da je preskrba z vodo izredno slaba in da bo potrebno zgraditi večji rezervoar. Mladi bodo pod vodstvom strokovnjakov pomagali pri gradnji rezervoarja. Sekretariat je sprejel sklep, da bosta sodelovali dve brigadi po 15 brigadirjev. Iz vsake branže bo na delovno akcijo odpotovalo po 5 mladincev.

Sekretariat je sprejel tudi sklep o ustanovitvi marksističnega krožka v Iskri. Člani naj bi predvsem proučevali aktualno marksistično problematiko, pripravljali naj bi se na sprejem v ZK in podobno. Poleg tega bi krožek pomagal pri organizaciji predavanj in seminarjev za posamezne osnovne organizacije. L. B.

Šesto letovanje AKZ

Akademski komorni zbor iz Kranja je prejšnji teden štiri dni preživel na letovanju na Kravcu. Srečanje je namenjeno predvsem oddihu in rekreaciji. Na njem na slovesen in šegav način sprejmejo pevci medse nove člane. Letošnje šesto letovanje pa je bilo tudi z delovne plati uspešno. Naučili so se štiri pesmi in tako napovedali novo delovno sezono, ki se bo začela s prvo redno vaj 8. septembra. M. K.

Povedati je treba, da so bili vsi vodniki in psi dobro pripravljeni, saj so vsi izpiti tudi opravili. Izpiti L-1 sta opravila tudi Milan Ulčar s psom Voxom in Stane Koren s psom Cezarjem, ki pa je bil med vsemi najuspešnejši, saj je to trdo preizkušnjo opravil z odličnim uspehom.

Prav tako so se člani kluba udeležili rutinskega tečaja v maju na Vršiču in sodelovali pri reševalnih akcijah v gorah. Seveda pa so se člani kluba udeležili tudi obeh medklubskih tekmovalnih službenih psov v Zalcu in v Ljubljani in tudi nekaterih mednarodnih razstav, na katerih strogi sodniki ocenjujejo lepoto psa. V Umagu so tekmovali 18. in 19. maja in dosegli nekaj zelo lepih uspehov: Stane Kořen s Cezarjem 1. mesto v razredu mladih, Lojze Vengar z Ulrikom 3. mesto itd. Le nekaj dni pozneje je bila v Celovcu velika mednarodna razstava, kjer je Stane Koren s svojim Cezarjem v razredu mladih nemških ovčarjev osvojil 1. mesto.

Naše največje kinološke prireditve v tem letu, mednarodne razstave psov vseh pasem 16. in 17. avgusta v Ljubljani, se je udeležilo pet članov kluba. Največji uspeh je spet dosegel Stane Koren, saj je njegov ljubljenec Cezar osvojil 1. mesto in naslov kandidata za mednarodnega prvaka v lepoti.

Ze 20. in 21. septembra pa bo v Mariboru 10 mednarodno prvenstvo službenih psov in prav tam 5. oktobra še medklubsko tekmovanje. Enega in drugega se bo udeležila ekipa kluba, katero bo, kot že na prej omenjenih tekmovaljih, vodil Milan Vipotnik.

Najtrša preizkušnja za vodstvo kluba in člane bo nedvomno organizacija letošnjega republiškega vzrejnega pregleda za nemške ovčarje. Zveza klubov ga je zaupala klubu Bled. To je nedvomno veliko priznanje, vendar pa tudi velika obveznost. Gledalci bodo brez dvoma prišli na svoj račun, saj je pripravljenih blizu 400 psov. Tekmovanje, ki bo na igrišču nogometnega kluba Lesce v Lescah (za Murko), bo dva dni, in sicer v soboto, 30., in v nedeljo, 31. avgusta. Nadvse zanimivo prvenstvo bo zaključeno z nastopom šolanih psov. Prireditelj oziroma organizator pričakuje dober obisk, saj je tovrstno tekmovanje za vse ljubitelje psov enkratno doživetje. L. Zener

Taborilo skoraj 500 tabornikov

V taboru kranjskih tabornikov v Fažani pri Puli je bilo letos vse poletje živahno. V prvi izmeni so taborili člani odreda Stražnih ognjev, v drugi člani odreda Albina Drolca in v tretji taborniki Kokrškega odreda. Skupaj je od 1. julija do 15. avgusta letovalo skoraj 500 tabornikov iz kranjske občine. Taborjenja so se udeležili celo murni, to je najmlajši vod tabornikov, ki ga sestavljajo otroci od štirih do šestih let.

Taborjenje pa ni bilo le letovanje s kopianjem. Taborniki so imeli gozdno šolo, učili so se plavanja in večji tudi reševanja in drugih taborniških veščin pri plavanju, ob večerih pa so ob tabornem ognju pripravljali razne kulturne točke in športna tekmovalja. Vsi odredi so veliko pozornosti posvetili tudi ohranjanju tradicij NOB in seznanjanju tabornikov z našo revolucijo in socialističnim razvojem. V ta namen so pripravili razne orientacijske pohode, tekmovalja in kvizih in tudi nekaj predavanj oziroma pogovorov.

Najbrž bi se taborjenja udeležilo še več tabornikov in drugih mladih ljudi, če bi lahko letovali v katerikoli izmeni in ne le tedaj, ko je letoval njihov odred. Zato se predstavniki vseh treh odredov in občinske zveze tabornikov pogovarjajo, da bi v prihodnje organizacijo taborjenja v celoti prevzela občinska zveza. Skupaj bi letovali člani vseh odredov v občini in več izmenah. S tem pa bi ustvarili tudi boljše pogoje za izobraževanje kadrov za vodstva odredov in vodov. V Fažani bi namreč lahko hkrati s taborjenjem organizirali praktični seminar oziroma tečaj za vodiče. L. B.

80-letnica PD Radovljica

V okviru proslav ob 80-letnici planinskega društva Radovljica, ob 10-letnici ustanovitve postaje gorske reševalne službe Radovljica in ob 30-letnici osvoboditve bo jutri ob 15. uri večja vaja, na kateri bodo prikazali reševanje ponesrečenecv iz stene. Vaja bo v pečinah v Dragi pri Begunjah, v njej pa bodo sodelovali člani alpinističnega odseka in radovljiške postaje GRS. V nedeljo, 31. avgusta, ob 10. uri pa bodo svečano odprli prenovljeni Roblekov dom na Begunjšči. Pripravili so zanimiv kulturni program. Ob tej priliki pa bodo podelili tudi priznanja in nagrade najzaslužnejšim članom in skupinam PD Radovljica. JR

Tudi v nedeljo in v ponedeljek veliko izletnikov

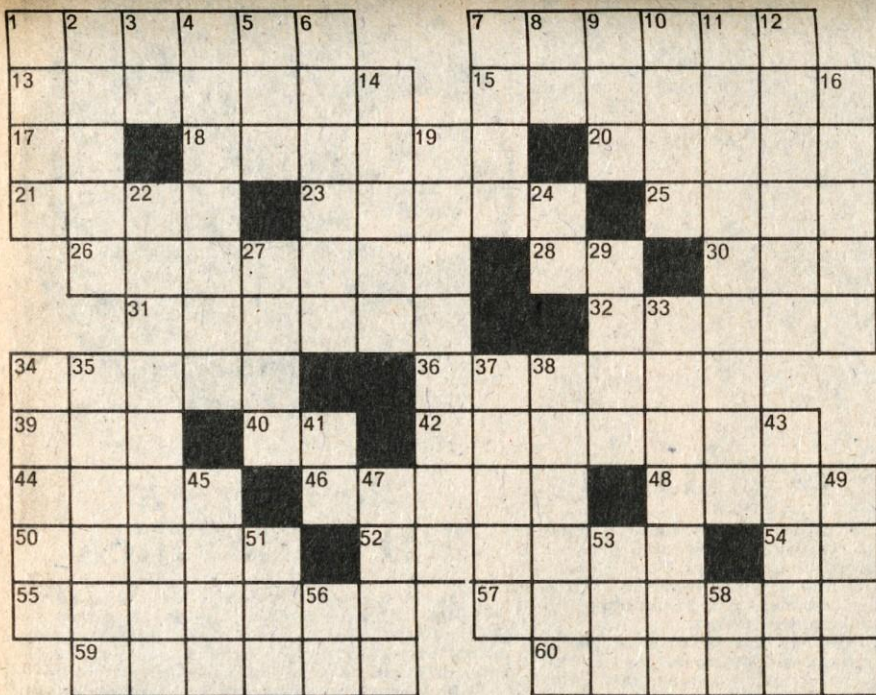
Ker se večina ljubiteljev gora odloča za planinske izlete v petkih, sobotah in nedeljah, kar je brez dvoma eden glavnih vzrokov za gnečo na planinskih potih, nesreče in prenatrpanost planinskih postojank, je Planinsko društvo Kranj organiziralo izlet na Triglav v nedeljo in ponedeljek, ko obiskovalcev gora ni toliko. Poskus je uspel kljub temu, da je bil ponedeljek delovni dan. Za pohod na Triglav se je pripravilo kar 60 izletnikov! Potezo Kranjčanov kaže posnemati. Obisk gora se zaradi tega ne bo zmanjšal, temveč le enakomerneje porazdelil na vse dni v tednu, obenem pa bo ob koncu tedna manjša gneča v planinskih postojankah in domovih. -jk

Tradicionalno srečanje noš v Kamniku

V nedeljo bo v Kamniku tradicionalna turistična folklorna prireditev »Dan narodne noše«. Pričakujejo da se bo zbralo več kot 800 narodnih noš iz vse Slovenije in iz zamejstva. Posebno so povabili noše iz Trsta, Režije, Nabržine, Ziljske doline, Železne Kaple in Porabske Slovene. Z obiskom jih bodo počastili tudi gostje iz Travnika in Slavonske Požege.

Program se bo začel dopoldne s promenadnim koncertom. Predstavnice vseh skupin narodnih noš bo sprejel Franc Svetelj, predsednik skupščine kamniške občine. Popoldne bo sprevid noš skozi stari del Kamnika, nato pa bo na prireditvenem prostoru nastop nekaterih skupin.

Poudarek letošnjega srečanja je na izvirnosti narodnih noš. Na prireditvi bodo lahko sodelovali vsi oblečeni v narodne noše neglede na prijavo. Pričakujejo veliko gledalcev, ker je prireditev zanimiva in slikovita.

Rešitev nagradne križanke z dne 22. avgusta: 1. papiga, 7. nudist, 13. veteran, 14. ilegala, 16. ila, 17. Hrastje, 19. ban, 20. dila, 22. epika, 23. laki, 24. anoda, 26. Aran, 27. etan, 28. seja, 30. aroma, 32. Ra, 33. ŠK, 35. narok, 37. veda, 39. Tugo, 41. obup, 43. teran, 46. Aram, 47. muzik, 49. Rene, 50. nad, 51. bujenje, 53. aed, 54. tratine, 56. cenilka, 58. erotik, 59. Aramis

Iztrebani reševalci: prejeli smo 69 rešitev. Iztrebani so bili: 1. nagrado (50 din) dobi BETI HRIBAR, 64290 Tržič, Bistrica; 2. nagrado (40 din) ZDENKA ŠUSTERŠIČ, 64000 Kranj, Prešernova 4; 3. nagrado (30 din) REZKA MIHELČIČ, 64000 Kranj, Trubarjev trg 5. Nagrade bomo poslali po pošti.

Vodoravno: 1. ime politika in publicista, ki so ga ustaši ustrelili, Keršovanija, 7. pokopališki delavec, tudi hrošč mrnar, 13. revež, 15. zlatnik, 17. Ivan Levar, 18. kislji južni sadež, plod limonovca, 20. desni pritok reke Missouri v zvezni ameriški državi Missouri, 21. ime francoskega filmskega režiserja Claira, 23. sultanov uradni razglas, 25. spoj, rima, 26. rezultat narejanja, 28. avtomobilska oznaka za Subotico, 30. ženski osebni zaimek, 31. glavno mesto Albanije, 32. francoska pisateljja popularnih romanov, oče (»Trije mušketirji«) Alexandre, in njegov sin (»Dama s kameljami«), 34. vrsta azijske palme in njen plod, 36. zobate ribe, 39. rovt, otrebljen svet, 40. avtomobilska oznaka za Rijeko, 42. dežela Ibercev, nekdanjega naroda na Pirenejskem polotoku, 44. del statev, 46. ameriška denarna enota, 48. teža embalaže, 50. antično ime za nomadska ljudstva južne Rusije, 52. globeli, nižji, navadno podolgovati svet med hribi, 54. rimsko število štiri, 55. nerodna medvedja hoja, 57. večji del glavnega otoka Velike Britanije, 59. ime ameriških vesoljskih sond za raziskavo površine Meseca, 60. močen čevlejš, navadno okovan, zlasti za hojo po hribovih.

Navpično: 1. osje gnezdo, ošiče, 2. redko moško ime, Egidij, 3. oranje, 4. človek z vročkrvnim temperamentom, koleričen človek, 5. Cimosovo vozilo, 6. bela kopriva, azijska rastlina, iz katere vlaklen delajo tkanino, 7. najčesče z nasipom in jarkom utrjeno bivališče fevdalcev, 8. znak za kemično prvino rutenij, 9. vrsta pralnega praška, 10. ljubimec Porgy v Gershwinovi operi »Porgy in B...«, 11. znanost o oblikah in ustroju telesa in njegovih organov, 12. redko žensko ime, kraljica, tudi glavno mesto Saskatchewan v Kanadi, 14. slovenska pevca, oče in sin Braco, 16. posebna žica za električne grelnike, 19. denar, ki se ga komu nakaže, 22. natezalna mišica, 24. najvišja karta, 27. državna blagajna, 29. puč, državni prevrat, 33. prosvetni delavec, 34. francosko ime za belgijsko mesto Aalst, 35. vrsta obliča, 37. obrežje, 38. danski pomorščak, ki je raziskoval Beringovo morje, Vitus, 41. Ivo Daneu, 43. operni spev, 45. vrsta ogljikovega vodik, plin brez barve in vonja, 47. povišana ploščad za gledališke predstave, 49. Ober, 51. kratica akademskega naslova, 53. nekdanji južnovietnamski politik, ... Dinh Diem, 56. Jan Eisner, 58. Iva Zupančič.

Rešitve pošljite do torika, 2. septembra, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

Relativna vrednost figur

Šahovska igra je soočanje načrtov dveh igralcev, od katerih vsak sestoji iz številnih napadalnih in obrambnih kombinacij, vmesnih in razbremenilnih potez, zapletanja in poenostavljanja igre itn. Pri tem ne gre brez jemanja, t. j. izničenja nasprotnikovih figur. Pri jemanju v igri mojstrov šahovske igre sicer ni najpomembnejše primerjanje vrednosti figur, ki zapuščajo igrišče, je pa to najosnovnejši element vrednotenja igre pri igralcih, ki se s skrivnostmi šahovske igre šele seznanjajo. Pri tem vrednotenju vzamemo kot izhodiščno enoto vrednost kmeta. Skakač je vreden 3 kmete, lovec 3 in 1/3, trdnjava 5 in dama 9 kmetov. Vendar pa se vrednost figur med igro dejansko spreminja, glede na njihovo gibljivost in še posebno glede na uspešnost sodelovanja z drugimi figurami. Relativno vrednost posamezne figure v primerjavi s kmeti bomo skušali prikazati z naslednjim primerom. Pozicija na sliki 17 je nastala v partiji Gufeljd - Kavalek (ZSSR - CSSR, 9. svetovno ekipno prvenstvo študentov, Marianske Lazne 1962) po 23. potezi belega.

2. Ke2 x d2 e5 - e4!
Bistvo načrta črnega je z lovcem kontrolirati polje e3 in braniti kmeta na f2, medtem ko naj bi kmeta na e5 in f5 prodirala proti osnovni vrsti. Beli poskuša to preprečiti.
3. La3 - f8 f5 - f4
4. b3 - b4 Tg2 - g5!
Na Ke6 - f6 5. Lf8 - c5 Lb6 x c5 6. b4 x c5 e4 - e3 + 7. Kd2 - d3 Tg2 - g7 8. Tf1 - d1 bi beli še imel obrambne možnosti.
5. Lf8 - c5 Tg5 x c5!!
6. b4 x c5 Lb6 x c5
Nastala je zares nenavadna pozicija: črni ima še vedno vse kmete. Skupna vrednost figur je za črnega 11 in 1/3 ter za belega 13, ob obeh kraljih. Vendar pa je ta račun varljiv!
7. Ta1 - b1 Ke6 - f5
8. Tb1 - b4 f4 - f3!
9. Tb4 - d4 Lc5 x d4
10. c3 x d4 Kf5 - f4
Sedaj je beli kralj odrezan od f-linije ter ne more zadržati napredovanja kmeta na e. V obupu mu preostane le še žrtev trdnjave.
11. Tf1 x f2 e4 - e3 +
12. Kd2 - e1 e3 x f2 +
13. Ke1 x f2 in beli je v izgubljeni poziciji prekoračil čas za razmišljanje.
Na koncu je torej zmagal višek kmetov. Vsaka figura je namreč izničena le enkrat, tako trdnjava, ki je vredna 5 kmetov kot sam samec kmet. Različni v življenju, enaki v smrti! dr. S. Bavdek

- Ko bi videl, kakšen čudovit razgled je šele z vrha!

Sprava

Tiskovni predstavnik filmskih zvezdnikov Richarda Burtona in Elisabeth Taylor je sporočil, da se je slavni par ponovno pobotal in baje celo namerava obnoviti zakonsko zvezo. Nekdanja zakonca sta se sestala v Švici. Tam naj bi ugovarila, da ne moreta drug brez drugega.

Nova zbiralska strast

V ZDA se je razpasla nova zbiralska strast. Odkar so začeli prikazovati film Jaws, kar bi po naše pomenilo Žrela, v katerem imajo glavno vlogo morski psi, so ljudje kot nori začeli kupovati »prave« čeljusti teh morskih roparic. Neki trgovec je imel na svoji polici že dolgo zaprašeno zalogo teh spominčkov. Odkar po vsej Ameriki prikazujejo omenjeni film, je zalogo že izpraznil. Če bi imel še enkrat toliko čeljusti, bi obogatel.

Predor velikan

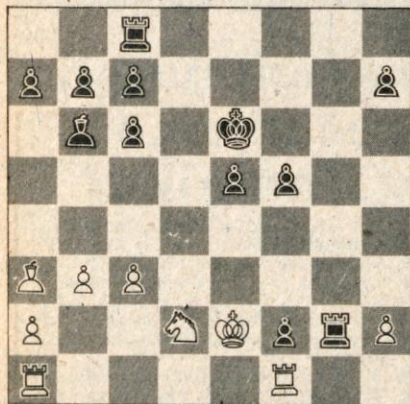
Blizu Tokia na Japonskem so izročili name-nu nov predor za automobile, dolg 8.489 metrov. Edino predor pod Mont Blancom je še daljši kot japonski. Gradili so ga osem let in zanj porabili 34 milijard jenov. Ventilacijske naprave, protipožarne in druge avtomate v predoru vodijo računalniki.

Kam je šla zapuščina

Množica vernikov v kraju Vasto v bližini Rima je naslovila na papeža protestno pismo, v katerem zahteva pojasnilo, kaj se je zgodilo z vrednotami, ki so jih razni ljudje zapustili cerkvi. V minulih 30 letih se jih je baje precej nabralo. Baron Rulli je zapustil cerkvi 157 ha najboljše zemlje in veliko nepremičnin. V oporoki je določil, da je treba to bogastvo uporabiti za gradnjo šol, gimnazije in nekaterih drugih ustanov za mladino. Vse to je cerkev v Vasti dobila že leta 1961, vendar se še nič ni zgradilo. Denar je očitno šel nekam drugam, pravijo ogorčeni vaščani in zahtevajo od papeža, da posreduje.

Muzej groze

London ima novo turistično atrakcijo. Londonske ječe so odprle vrata obiskovalcem, ki si želijo ogledati, kaj vse je bilo v britanski zgodovini na voljo pravici oziroma, kaj vse so v srednjem veku uporabljali za mučenje. Demoni, mučenja in usmrtnice so prikazane s pravim muzejem voščenenih lutk.

Suhoparno prešteto ima črni prednost, saj ima štiri kmete za belega skakača. Vendar pa beli računa na poenostavitev pozicije po Sd2 - c4, z osvojitvijo kmeta na f2.

1. ... Td8 x d2 +!
Žrtvuje trdnjavo za skakača in nadaljuje s štirimi kmeti proti beli trdnjavi.

»Ste za en petelinji rep?«

Ni dvoma: za večino nas, laikov, za večino navadnih smrtnikov, ki le redkokdaj zaidemo v nočni lokal in ki smo – kot zavedni Kranjci – zvesti predvsem cvičku in pivu, je barmanstvo popolnoma tuj poklic. A tradicionalni nezaupljivosti gorenjskih Janezov navkljub naj zapišem, da sodi med najbolj prefinjene kulinarične podzvrsti kar jih poznamo. Barmanstvo je umetnost, trdijo redki strokovnjaki, ljubitelji opojne kapljice. To je sinteza znanja, domiselnosti, alkimistične spretnosti in prefinjenega okusa. Ustvariti slasten koktajl namreč ni nikakršna šala. Zelo redki, zelo cenjeni in zelo iskani so možje, ki zmorejo iz raznih »čistih« pijač in ustreznih dodatkov narediti slastno, poživljajočo mešanico. In v očeh zahtevnejših gostov je izboren barman enako nepogrešljiv kot sta nepogrešljivi, denimo, solidna kuhinja in izdatno založena klet. Torej ni čudno, če pri ocenjevanju najuglednejših svetovnih hotelskih hiš sposobnosti »domačega« čarovnika tekočih specialitet igrajo izjemno pomembno vlogo. Visoka uvrstitve na elitnih nacionalnih in mednarodnih degustacijskih preizkušnjah zanesljivo bistveno dvigne ugled (in seveda promet) šampionovih delodajalcev.

No, eden najspretnejših slovenskih barmanov zadnjih let je tudi Janko Zorjan, simpatični vodja bistroja v blejskem hotelu

»Koktajle«, pravi blejski barman Janko Zorjan, »so izumili' gledalci petelinjih bojev v Ameriki«

Toplice. V njegovi interni vitrini bi našli kopico priznanj in nagrad. Poleg ostalega sta vmes zlata medalja za osvojeno prvo mesto v »kratkih« koktajlih in srebro za drugo mesto v generalni uvrstitvi. Obe odličji si je pridobil letos maja, med srečanjem 28 barmanskih virtuozov iz vse Jugoslavije, katerega pobudnik in soorganizator je bil prav on. Zorjanovemu »Labodjemu spevu« (malo Talisovega Old boys gina, malo apricota, malo sladke smetane in ščepc nastrgane čokolade) so sodniki priznali naslov najkvalitetnejšega napitka dneva. Zdaj Janko intenzivno razmišlja o bližnjem tekmovanju jugoslovanskih mojstrov-mešalcev v Beogradu. Upa, da se bo dobro uvrstil, kajti zmaga ali naslov »vicešampiona« bi mu avtomatično zagotovila udeležbo na prihodnjem evropskem in svetovnem prvenstvu.

Sicer pa zmeraj nasmejani temnolasec nerad govori o sebi.

»V barmanske vrste sem zajadral leta 1967,« pove ter nato brž zaobrbe pomenek v bolj splošne vode: »A veste, od kod izvira ime ,koktajl'«

Ne vem, jasno. In mi razloži; izraz »cocktail«, dobesedno preveden v slovenščino, pomeni petelinji rep. Čudno, mar ne? Kaj neki tile smešni Anglosaksonci vidijo skupnega v pisanihokrasih gospodarjev kurjih jat in v skrivnostnih zvarkih čarovnikov izza točilne mize?

»O poreklu naziva ,cocktail' kroži kup zgodbic in anekdot,« dodaja Zorjan. »Najbližje resnici so očitno tolmačenja, ki ga spravljajo v zvezo s petelinjimi boji, popularno zabavo prebivalcev ameriškega juga. Sleherni dvoboj posebej dresiranih pernatih živali je spremljalo veliko število gledalcev. Navijali so, kričali in sklepali stave. Običaj je veleva, da lastnik zmagovalca po končanem spopadu sme porazencu izpuliti rep, vendar mora potlej vse prisotne povabiti na požirek močnega. Let us have a drink on the cock's tail! (Gremo zalit petelinov rep!), se je glasil poziv družini žejnih sorodnikov, prijateljev, znancev in sosedov, ki so hrupno zavzeli pivnico ter naročali, kar je pač komu prijalo...«

Se precej več zanimivih podrobnosti iz zgodovine barmanstva in iz najnovejših prizadevanj v razvoju te nenavadne gostinske specialnosti je bil pripravljen razkriti Zorjan. Toda žal nama čas in sprotne obveznosti niso dovoljevale nadaljevati naključno začete kramljanja. Stisnila sva si roki, pri čemer moj sobesednik ni pozabil poudariti, da je voljan kadarkoli odgovarjati na kakršnakoli vprašanja, ki zadevajo poklic šarmantnih kemikov v smokingih in metuljčkih. Najčehče tiči kje v hotelu Toplice, v bistroju ali pa v krogu svojih kolegov, kuharjev in natakarjev, katerih delavnik poleti, sredi sezone, ne dovoljuje kaj prida počitka. I. Guzelj

V hotelu Toplice na Bledu že več kot dve leti igra gostom za ples in zabavo ansambel KIVADO. Ko smo Jeseničane, ki ga sestavljajo vprašali, kako so prišli do tega imena, so nam povedali, da ime nima nobene zveze z latinščino ali s katerikoli drugim jezikom, pač pa so to enostavno dve prvi črki priimkov članov ansambla, in sicer Kirina Dušana, Valanta Franca in Doboviška Sergeja. Ob tem pa so pripomnili, da bi se moralo pravzaprav ime že spremeniti, ker namesto Kirina Dušana že precej časa igra Felicijan Vili. Toda to jih prav nič ne moti in je ansamblu kljub drugačni zasedbi še vedno ime KIVADO. – B. B.

Cesta JLA 6/1
neboičnik

**PROJEKTIVNO
PODJETJE
K R A N J**

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopj.

2 Še malo pa bo šola

Nepravilna prehrana, kot smo rekli v prejšnjem sestavku, lahko vpliva na hitrejše utrujanje učenca. To pa ni edini vzrok. Nekateri starši so dokaj brezbržni in ne zahtevajo od šoloobveznega otroka, da gre zgodaj spat. Res so včasih zvečer zanimive oddaje na televiziji in včasih je morda res dobro narediti izjemo, če smo prepričani, da otrok res mora videti oddajo; vendar pa je večina večernih oddaj namenjenih odraslim, tako da po osmi uri otrok nima kaj početi v dnevni sobi. Vedeti moramo tudi, da večerne predstave kina ali razburljive oddaje na televiziji podaljšujejo prihod spanca. Otrok v starosti od 7 do 11 let mora spati 11 ur: nočni počitek pa je lahko za uro krajši, če-čez dan eno uro počiva ali spi. Učenec star 11 do 15 let še vedno potrebuje 9 do 10 ur spanja.

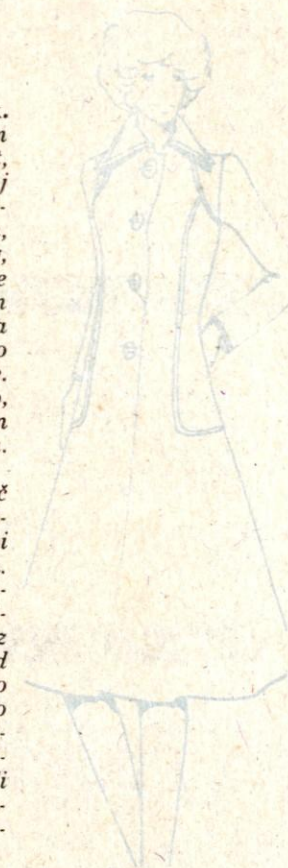
Ne recite, da se z začetkom šole igra za otroka konča. Če mu boste prepovedali vsako igro, bo zanjo izkoristil vsako priložnost minuto pa tudi tisti čas, ko bi moral sedeti pri zvezku. Ne pozabimo, da učenec prebije pol dneva v šoli, nato pa ga čakata še učenje in pisanje doma. Če mu ne dovolimo sprostitev v igri, ga bo ta obremenitev preutrudila, uspeh v šoli bo slabši.

Nižkolkokrat smo že rekli otroku, naj vendarle nekaj časa lepo sedi pri knjigi. Vendar otrok v starosti od 7 do 9 let ne more biti zbran pri učenju več kot 30 minut; starejši od 10 let pa ne več kot 45 minut. Nato potrebuje 15 do 20 minut odmora, potem pa spet lahko nadaljuje z učenjem. Ko so naloge in učenje pri kraju, dovolimo otroku, da se naskoče na dvorišču, v parku, da teka za žogo, se vozi s kolesom. Otrok tako gibanje potrebuje, da se mu organizem razvija, obenem pa nabira moč za nove šolske obveznosti.

Za najbolj navdušene pletilje se je poletje že končalo: ves dan že zvenkečejo s pletilkami in ustvarjajo nove pletene modele. Tu je predlog za moderen volnen pulover: izrez obkroža večji ovratnik, spodaj pa je puli v isti barvi.

Marija iz Šk. Loke – Prosim vas za nasvet, kakšen naj bo moj jesenski plašč. Visoka sem 176 cm, tehtam 80 kg, imam temnorjave lase, stara pa sem 25 let. Blago za plašč je temno oranžne barve. Povem naj še to, da sem v boke in noge bolj močna.

Marta – Plašč za vas je poloprijetega kroja z žepi v stranskih šivih. Zapenja se enoredno, ima ovratnik in sega čez kolena. Ker je od pasu plašč rahlo zvončast, bo lepo zakril preveč široke boke. Izogibajte pa se midolžin, ker te preveč optično odeblijo noge.

Če se frizirate sami: pričeska bo bolj oblikovana, če na vrhu glave med velike navijače postavimo dva manjša.

Potrebujemo: 25 dkg cvetače, 25 dkg graha, maslo ali margarino, 25 dkg gob, 5 jajc, pol skodelice kisle smetane, sol, poper, četrt žličke nastrganega muškatanega oreščka, četrt skodelice moke, malo nastrganega parmezana, 10 dkg šunke.

Zelenjavni in gobov narastek

Cvetačo skuhamo, grah vzamemo iz konzerve. Na maslu dušimo zrezane gobe. Tretjino skodelice masla penasto umešamo, dodamo rumenjake, smetano, poper, sol in muškatani orešček. Polagoma primešamo moko, dve žlici nastrganega sira in nato še sneg iz beljakov. V pomaščeno posodo za narastke stresemo najprej polovico pripravljene jajčne zmesi, nato pa zelenjavo z gobami in narezano šunko ter vse potresemo s sirom in postopek ponovimo. Po vrhu parmezana potresemo še koščke surovega masla in potisnemo v pečico ogreto na 225 stopinj Celzija za kake pol ure, da narastek lepo porumeni.

Lepo perilo

Pogled v omaro dokaj zgovorno pripoveduje, kako gospodinja zna vzdrževati posteljno perilo, brisače in osebno perilo. Ali ve, koliko praška potrebuje posamezna vrsta perila, ali ve, da je treba včasih ponavljati izpiranje in dodati mehčalce vode ali otipa.

Če imamo prostor, kjer spravljamo umazano perilo, dokaj velik, si lahko delo pri sortiranju precej olajšamo. Za posamezne vrste perila sešijemo platnene vreče in perilo takoj, ko je umazano, spravimo v določeno vrečko. Tako bomo videli, kdaj je perila dovolj za pranje, ne bo ga treba šele sortirati in ocenjevati ali ga je dovolj za daljše pranje ali za krajši program. Perilo razdelimo vsaj na tri skupine: na belo, pisano in sintetično. Natančnejše gospodinjice pa seveda ločijo še posebej frotir, pa belo in barvasto perilo, ki se lahko kuha, pa pisano s obstojnejšimi barvami in z občutljivimi in pa belo sintetično in barvasto sintetično perilo.

Že tedaj, ko sortiramo perilo, obrnemo žepe, da ne bo kak železen predmet zašel v boben, zavežemo naramnice in pasove, da se ne zapletajo v druge kose perila. Večje madeže odstranujemo še pred pranjem. Šminko odstranimo kar z milom, kri z mrzlo vodo in milnico, prav tako tudi jajčne madeže.

Bolj umazano perilo, kot vemo, peremo s predpranjem, če pa je perilo umazano s krvjo, jajci ali podobnimi snovmi, pa uporabimo pralni prašek z encimi in namakamo ter peremo po navodilu na vrečki. Ne natrpajmo v stroj preveč perila, ker se ne bo lepo opralo, pa tudi stroj bo preobremenjen in mu bomo skrajševali življenjsko dobo. Navodila na škatlah pralnega praška upoštevajmo, da ne bomo poškodovali perila. Ne mešajmo različnih praškov med seboj. Za pranje v stroju velja, da perilo ne sme biti preveč umazano. Pozanimajmo se, kakšno trdoto ima voda v našem kraju; če je pretrda, ji dodajmo mehčalec. Prašek bo tako bolje deloval, pa tudi manj vodnega kamna bo v stroju. Brisače in oblačila iz frotirja peremo posebej in dodajamo sredstvo za mehčanje otipa.

Šentjanžve rože

Rastlina je trajnica, ki cveti skoraj vse leto, najpogosteje pa julija in avgusta. Pogosto raste na neobdelanem in pustem zemljišču, na obronkih gozdov, na pašnikih in ob poteh. Nabiramo jo v začetku cvetenja, in sicer vso rastlino v dolžini kakih 30 cm: sušimo v senci in na zračnem mestu.

Rastlina vsebuje celo vrsto zdravilnih snovi: tanin, eterično olje, smolo, stearin, fitosterin itd. Šentjanžve rože so zelo znano domače sredstvo za zdravljenje notranjih organov, od ledvic, mehurja in želodca, do jeter, pomagajo tudi pri živčnih boleznih in pri menstrualnih težavah. Uporabljajo jih tudi pri driskah, hemeroidih in celo za pljučne bolezni. Rastlina se posušena pripravlja kot čaj, pri menstrualnih težavah pa se meša z drugimi zdravilnimi rastlinami.

Olje iz šentjanževih rož se pripravlja tako, da se na določeno količino sveže nabranih listov nalije dva- do trikrat večja količina čistega olivnega olja. Steklenico dobro zamašimo in pustimo šest do osem tednov na soncu, vmes pa vsebino večkrat pretresemo. Ko dobi olje rdečkasto barvo, ga precedimo skozi krpo. Uporablja se v ljudskem zdravilstvu pri oteklinah, za zdravljenje čirov in ran in celo v kozmetiki. S tem oljem masiramo pri revmatičnih bolečinah in pri bolečinah v križu. Olje hranimo v temni steklenici in na temnem mestu.

POMENKI O GORIČAH, GOLNIKO TRSTENIKU

in drugih krajih pod gorami (Babni vrt, Čadovlje, Letenice, Pangršica, Povlje, Srednja vas, Tenetiše, Zalog in Žablje)

(19. zapis)

Ker smo že začeli, moramo tudi končati pripoved o goriški farni cerkvi.

SKRBNI GOSPODARJI

Sprašujem se dostikrat, le zakaj so nekatere cerkve, ki si jih iz kraje-pisne ali zgodovinske radovednosti ogledujem, tako skrbno počiščene, vzdrževane, urejene — nekateri zadržni domovi pa ne. Spominjam se še predobro, ko smo sicer kampanjsko, a vendar z velikim navdušenjem in celo udarniško gradili po vaseh zadržne domove, češ, to bodo tudi vaška politična in kulturna žarišča, skratka kulturni domovi, na katere bomo ponosni. Vsa družbena in društvena dejavnost naj bi se v njih razvijala. Knjižnice, čitalnice, klubske sobe — vse urejeno z okusom, da ne bi razvrednotili socialistične kulture. Potihem smo si celo mislili, da bodo poslej to naši duhovni hrami namesto cerkev.

Kako pa je sedaj z našimi zadržnimi domovi? Slabo oskrbovani, nevdrževani, z neuglednimi pročelji. Kaj res nikogar ne grize pogled na tak zadržni dom. Zakaj pa so cerkve lahko oskrbovane — naši domovi pa ne? Res je, mnogi podeželski fajmoštri so dobri gospodarji — mar predsedniki zadrž ali upravniki domov to ne znajo biti? — Pa še zanimivo zgodovino ima goriški zadržni dom: zgrajen je na temeljih dobre stare šole, ki jo lahko pokažem tudi na sliki.

FARNA CERKEV

Na vzpetini sredi vasi stoji goriška farna cerkev; posvečena je sv. Andreju. Notranjščina je vsa nova. Na prav zanimiv način je bila izvedena obnova in restavriranje starih baročnih oltarjev: pritrjeni so zdaj na steno, mašna miza pa je odstranjena. Tega drugje še nisem videl. Ohraniti to, kar je vrednega, drugo pa umakniti. Dobro načelo!

Do cerkvenih vrat vodi 22 strmih kamnitih stopnic. — Sloga pa cerkvi ni mogoče določiti. Arhitekt se je pač poslužil raznih stilskih prvin sredine preteklega stoletja. Kajti one prav stare prve cerkve ali kapele sv. Andreja že zdavnaj ni več — le zapis v listini iz leta 1376 jo še izpričuje. Sedanja cerkev pa je bila zgrajena leta 1851 — torej je v primerjavi z drugimi gorenjskimi božjimi hrami še zelo »mlada«. Seveda so v vmesnem času Goričani imeli svojo tesno cerkev — bila je podružnica nakelske fare — a so jo nadomestili s sedanjo, novo. Prej pa so vaščani sami skrbeli za potrebe svoje stare cerkvice. Po listini iz leta 1696 spoznamo, da se je tačas goriški sv. Andrej moral trdo otepati s stroški. Zvonik, ki so ga tedaj prizidali cerkvi, »je požrl ves denar s tistimi 50 goldinarji vred, katere je podarila baronesa Glavniška (t. j. golniška Marija Ana). In še je moral primakniti Nakelski vikarij Jarnej Jenko 65 goldinarjev in 30 krajcarjev.«

Pokopališče je bilo nekdanj okrog cerkve, leta 1786 so ga prestavili na južno stran vasi.

ANDREJEV KRIŽ

Bolj za informacijo še besedo o križih, ki jih poznamo več vrst: krščanski križ je najbolj znan, potem je še enokraki grški križ, ruski pravoslavni križ, malteški križ, galski križ in nazadnje staroindijska svastika, ki si jo je Hitler prilastil kot svoj kljukasti križ.

In še: Andrejev križ (prekrižana poševna tramova v obliki X). Menda si je apostol Andrej, brat apostola Petra, ko so ga v grškem Patrasu obsodili na počasno smrt na križu, sam želel, da bodi njegov križ drugačen kot Kristusov — zaradi ponižnosti. Nesrečni mučenik je umiral, razpet med tramovi, cela dva dneva. To je bil čas v prvi polovici prvega stoletja našega štetja.

POMNIKI NOB

Pr eden se podamo v sosednji Zalog, pogledjmo, kako Goričani skrbje za pomnike velikega časa narodnoosvobodilnega boja.

Zelo lep, arhitektonsko nekaj posebnega, je osrednji spomenik padlim Goričanom. V obliki spirale zasukan kamnit kvader (višina 460 cm) nazorno simbolizira spremembo (zasuk!) družbenega reda po zmagi revolucije.

V prednjo stran so vklesana imena padlih borcev, v zadnjo ploskev pa imena ustreljenih talcev-domačinov s področja Gorič in bližnje okolice. Vseh imen skupaj je 49 (padlih borcev 26, ustreljenih talcev 23). Spomenik so slovesno odkrili dne 28. junija 1953.

Goriški osrednji spomenik je nekaj posebnega tudi zato, ker je tik poleg njega urejeno grobišče padlih junakov, in sicer tako, da tvori s spominskim stebrom arhitektonsko celoto. Seveda je grobišče nakazano v obliki kripte, postavljena levo od spomenika. Tu spe svoj večni sen štirje padli borci in deset talcev.

Na opornem zidu — na ovinku ceste, nasproti osrednjemu spomeniku NOB, je pritrjena skromna plošča iz sivega marmorja. Napis pove:

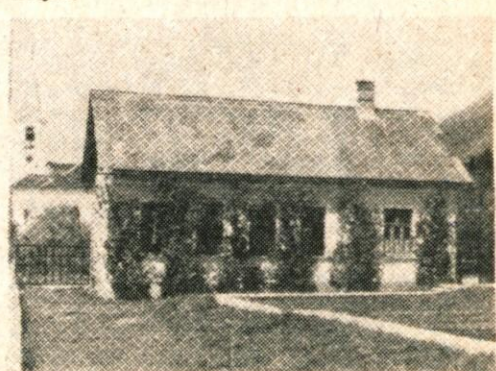
Na tem kraju je padlo dne 10. 7. 1942 pod sovražnimi streli 5 neznanih talcev.

Ploščo je že v jeseni leta 1945 postavila goriška AFŽ. — Ustrelitev petih talcev na tem mestu je bil okupatorjev maščevalni ukrep zaradi likvidacije njegovega sodelavca. — Domačini so morali talce, ki so jih Nemci pripeljali iz Begunj, pokopati na kraju ustrelitve. Po osvoboditvi so bila trupla prekopana, plošča pa še dandanašnji kaže na kraj okupatorjevega zločina.

V preddverju goriškega zadržnega doma je vzidana v steno velika plošča (106 cm x 100 cm) iz sivega marmorja. Napis je vklesan in pozlačen:

Spomin padlim borcem in talcem NOV 1941 iz KLO Goriče 1945.

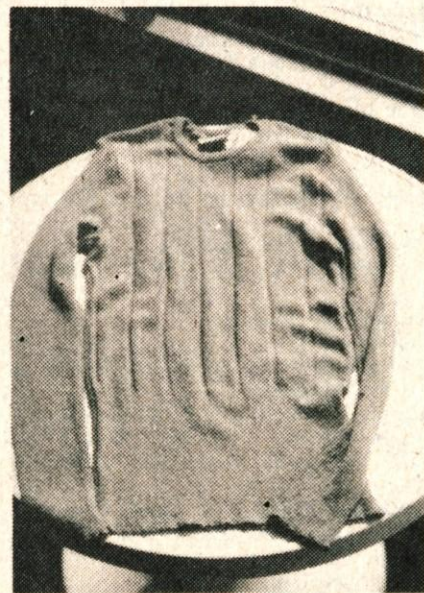
Potem slede imena: pet iz Gorič, štiri iz Srednje vasi, štiri iz Zaloga, osem z Golnika in dva iz Letenic. — (Pri padlih iz Srednje vasi bo treba vklesati še ime Petra Rotarja.) Č. Z.

Stara šola v Goričah. — Na njenem mestu stoji zdaj zadržni dom.

Izredno ugodno lahko kupite na Kokrinem oddelku moške konfekcije v GLOBUSU jeans obleko zanj. Vseh velikosti jih imajo. Cena: 600 do 710 din

Pri ALMIRI so spletili tale izredno lep ženski pulover iz sintetičnega frizeja. V vseh pastelnih barvah se dobe v njihovi prodajalni v Radovljici. Vprašajte za model DAŠA.

Cena: 160 din

Jeseniška ZARJA je svojo trgovino TEKSTILKA na tržnici bogato založila tudi z usnjeno konfekcijo. Predstavljamo vam krilo, izdelek Industrije usnja Vrhnika. V temno modri, svetlo zeleni, opečnati in oker barvi jih imajo.

Cena: 750 din

»In vi, gospod,« nadaljuje ženske, »vi ste gotovo od policije? Ne vem, po kaj ste prišli sem, jaz pa vam bom povedala, kaj boste našli: mater!

Resnično mater! Nikoli nisem imela otroka, ker je bilo tako usojeno mojemu možu, če pa bi ga imela, bi hotela, da bi bil podobem temu mlademu Lyončanu! Ponarejevalec? Kar povejte: zakaj pa ne morilec? Saj vemo, kako pridete do priznanja od tistih, ki jih zaslišujete! Človek mora biti beden kot je Bédát, da si upa misliti, kako jočem, ker sem odkrila, da je ničvrednej! Jočem, ker ste ga spravili v ječo! Mučitelji!

Bédát je izginil. Belotu se zdi, da stoji pred njim prikazen stare matere: res je nekaj izrednega, kako je Jean Marc znal očarati žensko, ne žensk. Stopi do enega izmed stolov v tesni pisarni.

»Ne bom zlorabil vaše stiske, gospa, naj še tako krivično mislite o nas« – in zavzdihne, dvigne glavo in si trpko prizna: »Zakaj pustiti igralsko umetnost samo zlikovcem? – Nikomur nočemo nič žalega. Prišel sem, da bi zaslišal vas. Mladi Berger najbolj zaupa vam. Vi ga boste lahko najbolj branili.«

Gospa Bédátova, ki je poslušala molče, spusti zdaj vso težo svojega telesa na stol, ne da bi se zmenila za Belota, ki je sedel na drug stol.

»Kako veste, da mi zaupa? Vam je to sam povedal? Težko je govoriti z vami! Človek se vas boji... Mali je boječ, ker je občutljiv in zadržan. Če si z njim grob, lahko pripoveduje kdove kaj, kdove kaj! Lahko celo prizna, ne da bi bil kriv!«

Belot potegne globoko vase vonj sivke in zamrmra: »Zaupal vam je svoj denar.«

»Da, gospod.«

»Vemo, koliko.«

MAČJE OKO

CLAUDE AVELINE

»Torej veste več kakor jaz. Jaz vem samo za število ovojnic. Tri so. Na vsako je zapisal s svojo lepo pisavo: 'Last Jeana Marca Bergera.'«

»Bi mi jih hoteli pokazati?«

»Ne, gospod,« odgovori prav tako odločno. »In nihče na svetu me ne prisili, da jih pokažem. Sicer pa me je zapustil spomin, sploh ne vem več, kje so. Verjemite mi!«

»Ne, gospa,« odvrne zdaj Belot. »Ker pa jih imate vi, mi to zadoščá. Ne skrbi me. Branili jih boste pred vsemi, kakor jih branite pred menoj.«

V modrih očeh, ki se tako lepo ujemajo z glasom, je videti začudenje, morda celo malce strahu.

»Govorite kakor odvetnik. To ni normalno za policaja.«

»Vi pa govorite kot angel varuh, kar je precej nenavadno za hotelirko. Gospod Bédát seveda ne ve, da imate denar Jeana Marca?«

»Varujem se vseh tatov.«

»Veliko ga je, veste.«

»Toliko bolje za ubožca! Vsaj to mu bo ostalo, ko bo te odvratne zgodbe konec. Bil je tako srečen! Zmeraj, kadar sva bila sama, mi je pripovedoval o zasebnem hotelu v Neuillyju, o zbirki, o gospodični!«

»Preden je v nedeljo zvečer odšel...«

»Da, odšel je, da bi se dokončno pogovorila o poroki!«

»... jo je obiskal.«

Gospa Bédátova prikima.

»Telefonirala je proti poldnevu. Oglasila sem se jaz, ker je bil Bédát kakor vsako nedeljo s svojimi tovariši, malopridneži, kakršen je sam. In prvič se je predstavila tudi z imenom, pomislite! Zmeraj sem takoj spoznala njen glas, toda vedno je rekla – gospa Bédátova posnema pariški naglas: – 'Bi lahko govorila z gospodom Jeanom Marcom Bergerom? Prijateljica sem mu.' Tokrat pa je rekla naravnost: 'Tukaj gospodična Sarrazinova, rada bi govorila z Jeanom Marcom. Upam, da je tam?' Odgovorila sem, kakor sem najboljše znala: 'Da gospodična, tukaj je, morda opravlja svojo nedeljsko kopel, ker bo nočoj odpotoval!' Odvrnila je: 'Da prav zato kličem, obiskati bi me moral šele pred večerom, pa bi rada, da bi prišel prej, denimo popoldne.' Odgovorila sem: 'Počakajte trenutek,' in sem poklicala sobarico. Sicer pa se zaradi prehlada ni kopal. Takoj je prihitel k telefonu, govorila sta in naposled je dejal: 'Prav, naj bo tako.'«

»Proti večeru se je vrnil, da bi si pripravil kovčke? Je kaj rekel?«

»Ne, saj ni mogel, ker so me strašne bolečine prikovale na posteljo – pripravljalo se je neurje. Samo nos je pomolil skozi moja vrata in rekel: 'Na svidenje, na svidenje, kmalu okrevajte, draga gospa Bédátova!' In jaz sem mu odgovorila: 'Tudi vi, Jean Marc, prav slabi ste videti, fant moj, pazite nase in se kmalu vrnite!'«

Izpod zatisnjenih vek zdrsita po napetih licih dve solzi. Belot se zahvali in se umakne.

4

Ko bo prišel večer, se bodo zadnji rezultati preiskave zaokrožili takole: Mercierov avto se natančno ujema s tistim, ki je v nedeljo zvečer prepeljal Jeana Marca (in za katerega je lažni Američan zatrjeval, da ga je najel), če lahko verjamemo opisom, ki so jih zaporedoma dali Jean Marc, postrešček Girouard Lucien in policist Larrouy Raoul.

Nasprotno pa ni v kartotekah prefekture in na konzulatu Združenih držav nobenega potnega lista na ime Luzarche in Mercierov zadnji je izpred desetih let. Če je Mercier v resnici Luzarche, bi to potrjevalo Picardovo domnevo: dva lažna potna lista to zimo, ne samo Luzarchov tam po hotelih, ampak še eden, s katerim je prišel in odšel iz Združenih držav.

Gospod Chénélong in Simon Rivière nista med Augustinimi papirji našla nič uporabnega. Gospod Chénélong se je v nekaj urah zelo postaral. Uredil je formalnosti za jutrišnji prevoz v Lyon in se za ta čas nastanil v hotelu. Stara mati je sklenila, da mu bo delala družbo do konca. Med drugim srečanjem z Belotom na P. P. je pojasnila:

»Kot kaže, so v teh furgonih zelo udobni naslanjači. Zmeraj sem raje potovala po cesti. Toda avto v družini, lahko si mislite, s temi mojimi sinovi!«

Belot ji ni povedal, kdo je gospa B. Sicer pa je imela eno samo vprašanje:

»Mislite, da nam bo zadeva kmalu bolj jasna?«

Skoraj bi bila dodala »Frédéric«, toda v bližini je Simon.

»Mislim, da bo, gospa.«

»Ugriznila se je v ustnice, nato je rekla:

»Vsekakor bi bilo tako boljše.«

Washington je poslal sporočilo o novih pritožbah. Še ena je prispela iz Montreala. In še ena iz Milana.

Belot je že od jutra prežal na kakšno obvestilo o zmešnjavi v Neuillyju, ne da bi sposobnost njegovega stroja za razmišljanje za las popustila. Ko se začne nočiti, je še bolj nestrpen. Ura je že sedem. Osem.

Ob osmi in dvajset se prikaže Malicorne, zasopel, vendar zadovoljen. Zamahne z belim, precej debelim omotom običajne velikosti in počí z njim ob svojem ušesu.

»Denar ni,« pravi, »gotovo so papirji.«

Našli so ga v neki stari knjigi Voltairovih Romanov, na straneh 276 in 277, na eni najvišjih polic knjižne omare. Belot seže po njem, si ga ogleduje, ga obrne, znova obrne, Malicorne pa pripomni:

»Ne. Nič.«

SEZNANJANJE NI POTREBNO

Opolnoči stojita Belot in Simon s klobuki na glavah v Picardovem kabinetu. Belot predlaga:

»Gremo tja. Blondel in Toussaint že hodita tam okrog.«

Picard zagodrnja za svojo mizo:

»Nič hudega, vendar bi mi bilo ljubše, če bi ga lahko dobil kje drugje.«

»Zakaj? Glasba ublaži aretacijo!«

»Zlasti ob žvižganju zgrešenih krogel, hvala lepa!«

Belot odkima.

»Bodi miren, edine zgrešene krogle v *Seau Grenuju* so nocoj že padle iz listnic.«

»Vso srečo,« odvrne Picard. »Naročili si bomo sendvič na vaše zdravje, da si skrajšamo čakanje. Truflet?«

»Da, gospod. In kdor večerja, spi.«

V letu 1975 bo Prešernova družba izdala za svoje naročnike naslednje knjige iz redne letne zbirke: Prešernov koledar 1976, roman Bena Zupančiča Plat zvona, roman Milene Mohorič Hiša umirajočih, mladinsko povest Frana Milčinskega Ptički brez gnezda, priročnik Higiena in kozmetika. Zbirko bodo člani prejeli broširano za 70 din, vezano (koledar bo broširan) pa za 100 din. Člani, ki bodo imeli plačano članarino do 30. junija, bodo prejeli še knjigo Miška Kranjca Povest o dobrih ljudeh. Vse knjige iz te zbirke bodo prejeli člani hkrati v mesecu novembru 1975.

Vpišite se v Prešernovo družbo pri vašem zaupniku ali pa naravnost na naslov: Prešernova družba, 61000 Ljubljana, Opekarska-Rossetova 27.

80-letnica PGD Zabreznica

V nedeljo, 17. avgusta, so v Zabreznici praznovali 80-letnico obstoja in uspešnega dela prostovoljnega gasilskega društva in 30-letnico osvoboditve.

Na proslavi, ki se je začela ob 14. uri, so najprej z enominutnim molkom počastili spomin na padle v NOB, nato pa je spregovoril predsednik društva Jože Bulovec. V govoru je posebno poudaril pomoč prebivalcev in občinske gasilske zveze. S sredstvi, ki so jih zbrali, so namreč modernizirali gasilsko opremo. Za dosežena prva mesta na občinskih tekmovanjih je zatem Jože Rebol, predstavnik Planike, pionirjem razvil prapor. Predstavnik Gasilske zveze Slovenije Valentin Kejžar je ob tej priložnosti izročil več odlikovanj, priznanj, plaket in diplom. Prejeli so jih: Jože Bulovec (predsednik društva) gasilsko odlikovanje II. stopnje, poveljnik Darko

Zupan gasilsko plamenico II. stopnje, plaketo in diplomu gasilca veterana Anton Legat, Anton Jugovič, Jože Slamnik in Jože Rev, ki so aktivni gasilci zabrezniskega društva že nad 40 let, ter gasilci drugih jeseniških občin, Lado Dolžan s Hrušice gasilsko odlikovanje I. stopnje in Božislav Globalnik iz Smokuča gasilsko plamenico III. stopnje.

Sledil je pester kulturni program, v katerem so sodelovali recitatorji osnovne šole, domači oktet in godba na pihala iz Gorij. Izostala ni parada gasilcev enot jeseniške in radovljiske občine. Posebno veliko pozornosti so zbudili gasilci — konjeniki v narodnih nošah.

Proslave so se udeležili tudi predstavniki gasilskega društva iz Zabnice v Kanalski dolini.

Prireditvi je sledila velika vrtna veselica in bogat srečelov. B. Blenkuš

Proslave 80-letnice gasilskega društva Zabreznica so se kot gostje udeležili tudi člani prostovoljnega gasilskega društva iz Zabnice v Kanalski dolini. Društvu v Zabreznici so urnili obisk, ko so se gasilci iz Zabreznice udeležili mednarodnega gasilskega tekmovanja, ki je bilo pred kratkim v Zabnici. Društvu iz Zabreznice je v imenu delegacije gasilcev k visokemu jubileju v slovenščini čestital in pozdravil na proslavi navzoče Anton Kravina, poveljnik gasilcev iz Zabnice (tretji z desne). Kar zadeva oblek gasilcev iz Zabnice pa je zanimivo to, da so kroji in čini še avstrijski, kape pa imajo italijansko obliko. — B. B.

Prizadrevni gasilci Hrušice

Gasilsko društvo Hrušica ima 47 članov in 21 mladincev ter pionirjev. Njihova oprema je tehnično dovršena. Nabavili so jo s sredstvi, dobljenimi s prostovoljnim delom in iz gasilskega sklada.

Veliko pozornosti posvečajo strokovni vzgoji kadra, udeležujejo pa se tudi občinskih tekmovanj. Lani so

dosegli lepe uspehe. Člani so zasedli tretje, mladinci prvo in pionirji drugo mesto. Največje zasluge pri tem ima podpolkovnik Martin Podlipnik, ki je vse desetine dobro pripravil.

Poleg že vseh omenjenih aktivnosti ne smemo pozabiti še na njihovo udeležbo pri sektorskih vajah, na bakladi na Jesenicah in na pogrebih gasilcev sosednjih društev. Kupili so nove gasilske obleke, številni gasilci pa so opravili izpite za častnike in podčastnike. Lani so tako dobili 8 podčastnikov in letos 4 gasilske častnike. B. B.

12 GLAS

Petek, 29. avgusta 1975

Vložili 80.000 rib

Leto dni bo kmalu, ko so zaradi izpusta vode iz akumulacijskega jezera hidroelektrarne Moste poginile vse ribe v Savi in tudi v Zbiljskem jezeru. Kranjska ribiška družina skrbi, da bi tako Sava kot Zbiljsko jezero čimprej oživela. Tako so letos že vložili v Zbiljsko jezero več rib. V začetku tega tedna pa so tudi v Savo od Kranja do Zbiljskega jezera vložili 80.000 mladice postrvišerenke dolgih od 9 do 12 centimetrov. A. Ž.

Poginile ribe v gojitvenem potoku

Približno dve leti bo tega, ko je ribiška družina Bled utrpela precejšnje škodo zaradi pogina rib v enem od gojitvenih potokov in v ribogojnici na Bledu. Sredi tega meseca pa se je zgodilo nekaj podobnega. V gojitvenem potoku Buč so 15. avgusta poginile vse potočne postrvi. Posebna komisija je pobrala iz potoka 516 potočnih postrvi v velikosti 20 do 35 centimetrov. Ugotovili pa so, da so poginile tudi ribje mladice.

Komisija je ugotovila, da je bil potok to jutro močno onesnažen s silažno vodo in gnojnicami, ki sta odtekali vanj s kmetijskega posestva Bled Kmetijsko živilskega kombinata Kranj. Posestvo namreč nima čistilnih naprav in fekalije odteka v potok. Izkazalo se je tudi, da je po požaru, ki je izbruhnil na kmetijskem posestvu v noči od 14. na 15. avgust, umazana in strupena voda odtekala s pogorišča v potok po kanalizaciji.

Škodo, ki jo je zaradi tega utrpela ribiška družina Bled, ocenjuje Zavod za ribištvo v Ljubljani. A. Ž.

Septembra na Jesenicah krvodajalska akcija

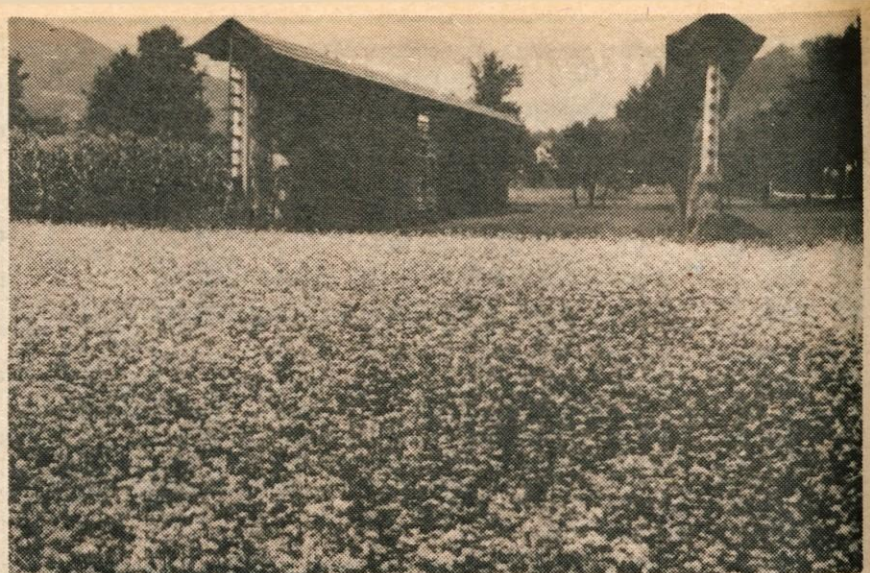
Republiški odbor Rdečega križa Slovenije bo organiziral tudi septembra več krvodajalskih akcij, na katere poziva čim več zdravih občanov, prostovoljnih krvodajalcev. Prijave sprejemajo občinski odbori Rdečega križa in poverjeniki za krvodajalstvo po organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih. Septembra bo krvodajalska akcija tudi na Jesenicah. Začela se bo 2. septembra in nadaljevala 3., 4., 5., 9. in 10. septembra. -jk

Oves so že pospravili

V teh dneh so kmetovalci na Gorenjskem pospravili letošnji pridelek ovsa. Zaradi ugodnega vremena v času zorenja je letos oves na Gorenjskem obrodil kakor v običajnih letih. Kmetovalci na Gorenjskem so ga letos posejali nekoliko več kakor v zadnjih obdobjih, ker opuščajo pridelovanje nekaterih kultur, predvsem ajdo, proso itd. Pridelujejo ga v glavnem za svoje potrebe, za krmo živine. -an

Gasilsko društvo Smokuč, je najbolj delovna množična organizacija svojega območja. Ima 58 aktivnih članov, 9 mladincev in 11 pionirjev. Pred leti so izvolili upravni odbor, ki posveča največ pozornosti pridobivanju novih članov in vzgoji kadra. Poleg vseh obveznosti kot so sektorske vaje in vaje v okviru društva, pa se udeležujejo tudi tekmovanj v okviru občinske gasilske zveze. Kot vsa društva imajo tudi oni materialne težave. Njihova oprema je zastarela, potrebujejo pa tudi večji požarni bazen. Z letošnjim programom dela in s pomočjo prebivalstva upajo da bodo dobili denar ter nabavili najnujnejšo gasilsko opremo, popravili gasilski stolp in opremili gasilsko sobo.

Cvetoča ajda je bila vedno ponos naših polj. Žal zaradi najrazličnejših vzrokov še vedno iskana poljščina izginja. Tudi letos jo je srečati na gorenjskih poljih, vendar si pridelovalci ne obetajo kaj prida pridelek. (jk) — Foto: F. Perdan.

Loške tovarne hladilnikov Škofja Loka

vabijo k sodelovanju

— dve KV ali priučni gostinski delavki

za delo v okrepčevalnici (eno delovno mesto je v TOZD Poljane)

— administrativnega tehnika za delo v kadrovski službi (za določen čas)

— več KV in priučenih strugarjev

— več KV in priučenih ključavničarjev

— več KV in VK električarjev

Kandidati naj pošljejo pismene vloge z ustreznimi dokazili v 15 dneh po objavi.

Slovenske železarnе

Tovarna verig Lesce p.o. Lesce

na podlagi sklepa odbora za kadrovska in socialna vprašanja

razpisuje štipendije

za šolsko leto 1975/76:

- štipendijo na pravni fakulteti
- štipendijo na fakulteti za strojništvo
- štipendijo na metalurški fakulteti
- štipendijo na upravno administrativni šoli

Štipendije bodo podeljene po kriterijih družbenega dogovora o štipendiranju učencev in študentov v občini Radovljica. Prosilci naj predložijo pravilno izpolnjen obrazec »Prošnja za štipendijo« — obrazec DZS 1,65 in priloge:

- overjen prepis zadnjega šolskega spričevala ali potrdila o opravljenih izpitih
- potrdilo o vpisu oz. frekventacijsko potrdilo
- potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov
- potrdilo o dohodkih staršev oz. skrbnikov
- izjavo, da prosilec ne prejema štipendije drugje.

Prošnje naj prosilci predložijo najpozneje do 15. septembra 1975 na naslov: SŽ Tovarna verig Lesce, Lesce, Alpska 43.

40 govedov na Obranci in Lipanci

Planina na Obranci (Mežakla) meri okrog 16 hektarov in jo upravljajo prebivalci oziroma kmetovalci vasi Grad. Poleg Obrance je še pašna planina v Čisovcu, na kateri imajo po urbarju pašno pravico Žvan z Bleda, Tavčar iz Spodnjih Gorij in Marolt iz Podhoma.

Dogon živine v te planine je sredi maja, sredi junija pa se živina preseli na Lipanco na Pokljuko in ostane tam do osmega septembra — do malega šmarna, ko se zopet vrne na Obranco in potem oktobra v dolino. Dostop na Obranco je bil včasih po ozki gozdni poti zelo težak. Odkar pa je GG Bled zgradilo cesto, je moč priti tjakaj z avtomobilom. Pred vojno sta bili na Obranci in Lipanci tudi pastirski kočji. Med vojno sta bili požgani, zdaj pa sta obnovljeni. Sicer pa se na teh pašnih planinah vsako leto zadržuje okrog 40 glav govedov.

In še tale zanimivost. Na Obranci je bila pred osemdesetimi leti velika kmetija. Zadnja nevesta s te kmetije je imela kar sedem voz bale. Za tiste čase je bilo to celo premoženje. J. Ambrožič

Horuk za vodovod v Lazah

1+3

Včeraj se je v Vikrčah pri Ljubljani končala letošnja mladinska poletna politična šola. Udeležilo se je blizu štiristo slušateljev iz vse Slovenije. Mladi so se v njej seznanili z družbenopolitičnimi in ekonomskimi razmerami pri nas, s prizadevanji za stabilizacijo gospodarstva, mednarodnim socialističnim delavskim gibanjem, aktualnimi vprašanji na področju ljudske obrambe in varnosti, materialnimi možnostmi šolanja, SZDL kot enotno fronto organiziranih socialističnih sil, etiko v socialistični družbi, idejnimi jedri v ZSMS, problemi tehnokratizma, problematiko Slovencev v zamejstvu, vlogo ZK pri aktualnih vprašanjih uveljavljanja zakonitosti, vloge ženske v sodobni družbi, delom ZSMJ in ZSMS itd. Poleg tega so posamezne skupine, bilo jih je osem, odšle na enodnevne strokovne ekskurzije. Tri udeležence poletne politične šole z Gorenjske smo poprosili za kratko oceno pomena tovrstnega izobraževanja.

Franc Kemperle iz Radovljice: »Sem absolvent fakultete za strojništvo, poletno politično šolo pa letos obiskujem drugič. V Vikrčah sem prišel z namenom, da se še bolj izpopolnim na nekaterih področjih. Sem namreč član predsedstva univerzitetne konference ZSMS. Tu sem se vključil v delo skupine za družbene organizacije in društva. Tudi v predsedstvu univerzitetne konference je to moja domena. V Radovljici se na žalost ne morem posebno veliko udeleževati, saj čez teden živim v Ljubljani. Vem pa, da bi se moral, da bi bilo to potrebno. Menim, da je letošnja šola pripravljena precej bolj kot lani. Teme so izbrane naravnost odlično. Prav prirojene so sedanjemu trenutku. Slušatelji lahko dobijo mnogo praktičnega znanja. Najbolj me je pritegnilo predavanje Vide Tomšičeve o vlogi ženske v sodobni družbi ter Marjana Rožiča o družbenopolitični in ekonomski situaciji v SFRJ.«

Nevenka Klančar, doma iz Kroke: »Obiskujem srednjo ekonomsko šolo. Poletne politične šole se letos udeležujem prvič. Za vpis vanjo sem se odločila sama. Že nekaj mesecev

sem namreč predsednica osnovne organizacije ZSMS v Kropi. Čutila sem potrebo, da se še bolj soočim z delom, ki me čaka v mladinski organizaciji. Vključila sem se v delo skupine iz krajevnih skupnosti. Zdi se mi namreč, da je povezava med krajevno skupnostjo in osnovno organizacijo ZSMS marsikje še zelo slaba. Tu bi bilo z obeh strani potrebno pokazati večjo pripravljenost za sodelovanje. Mladi na našem področju so dokaj aktivni v športu in kulturi nikakor pa ni zadovoljivo delo v pripravih na SLO in še marsikje. Med predavanji me je najbolj pritegnilo tisto o mladinskih klubih, večerne javne tribune, na katerih so predavali znani slovenski družbenopolitični delavci, pa so mi bile sploh vse zelo všeč.«

Ivo Ščavničar, doma iz Jesenic: »Na ljubljanski fakulteti za naravoslovje in tehnologijo študiram matematiko. Letos sem končal tretji letnik. V politični šoli sem tokrat prvič. Mnogo takih nas je letos v Vikrčah. Pri občinski konferenci ZSMS Jesenice sem predsednik komisije za idejno-politično delo in kulturo. To pa je, po pravici povedano, dokaj odgovorna naloga. Ker pa doslej še nisem obiskoval podobne šole ali seminarja, sem že lep čas čutil potrebo po usposabljanju na mojem področju. Veliko sem pridobil v teh dneh, to lahko rečem že zdaj. Najbolj pomembno pa se mi zdi to, da se v šoli srečajo mladi iz vse Slovenije, da si med sabo izmenjajo izkušnje. Člani skupine za idejno-politično usposabljanje smo že v soboto obiskali Borisa Ziharla in imeli z njim daljši pogovor o marksističnem izobraževanju.« J. Govekar

Na Vačilah v Spodnjih Lazah v krajevni skupnosti Gorje od 22. avgusta naprej v taboru letošnje občinske mladinske delovne akcije plapolala zastava. Sedem šotorov je v taboru in v njih je trinajst brigadirjev. Življenje v taboru se začne že zgodaj zjutraj, ko jim iz osnovne šole v Gorjah pripeljejo zajtrk. Potem se brigadirji, mladi fantje in tri dekleta odpravijo na nekaj sto metrov oddaljeno delovišče.

Vas Laze v krajevni skupnosti Gorje je trenutno edina, ki še nima vodovoda. Letos ga bodo dobili. Večino del bodo opravili stroji in podjetja, le krajšega, najtežjega odseka so se zdaj lotili brigadirji. Nekaj sto metrov meter in 20 centimetrov globokega in 60 centimetrov širokega jarka bodo izkopali. Čeprav vreme ni ravno naklonjeno, jim gre delo dobro od rok.

Mira iz Bohinjske Bele, prvič na delovni akciji

»Ko smo se prvi dan z lopatami in krampi zarili v breg, kar verjeti nisem mogla, da bomo uspeli. A že v nedeljo, ko so se razboleli žulji malo

Do nedelje bodo brigadirji izkopali nekaj sto metrov dolg jarek za vodovod

ohladili in smo naredili nekaj deset metrov jarka, smo bili vsi skupaj prepričani, da ni ovire, ki je ne bi premagali,« je med nedavnim obiskom povedala Mira z Bohinjske Bele, ki je letos prvič v brigadi. Pravi, da ji ni bilo prav nič žal, da se je odločila za to akcijo. Je sicer že redno zaposlena, vendar so ji v podjetju odobrili izreden plačan dopust.

Čeprav je to občinska mladinska delovna akcija, se življenje brigadirjev ne razlikuje prav nič od zvezne mladinske akcije, kot so bile letos na Kozjanskem, Brkinih, Halozah in v Suhi krajini.

»Delamo od 6. do 14. ure, popoldne pa imamo na programu razne aktivnosti. Tako bomo do konca akcije, ki bo trajala do 31. avgusta, imeli nekaj predavanj in zabavnih prireditev. Nastopili bomo tudi na prireditvah v počastitev praznika krajevne skupnosti Gorje,« pravi komandant brigade, ki se imenuje po narodnem heroju Stanetu Zagarju, Andrej Rekelj. Doma je iz Zasipa, zaposlen pa je v podjetju Veznine Bled. Doslej je bil že dvakrat v brigadi. Prvič na akciji Sava pri Zagrebu in nato v Brkinih, kjer je bil prav tako komandant brigade.

Mladinski brigadirski horuk se torej v teh dneh vsak dan razlega v taboru in na delovišču. Vzbudil je zanimanje tako pri mladih kot starejših prebivalcih naselja Laze. Zato ni čudno, da se jim mladi, še šoloobvezni fantiči radi priključijo na delovišče in jih potem obiščejo tudi v taboru. 12-letni Jože Frčelj, ki hodi v šesti razred osnovne šole v Gorjah, če le more pomaga na delovišču. Pravi, da bo šel po končani osnovni šoli tudi v mladinsko delovno brigado.

Zadovoljni z mladimi fanti in dekletki pa so tudi starejši prebivalci. Prve dni morda niso bili ravno prepričani, da bodo kaj prida naredili. »Zares so zagrabili za delo in prav veseli smo jih,« so povedali pri Blažu v Spodnjih Lazah.

Andrej Rekelj, komandant brigade

Občinska mladinska delovna akcija Laze 75 bo uspešna, čeprav ne bo trajala cel mesec. Prebivalci tega dela radovoljske občine bodo dobili vodovod, mladi fantje in dekleta pa bodo z nje odnesli prijetne brigadirske spomine.

Besedilo: A. Žalar
Slike: F. Perdan

Mladinski tabor na Vačilah v Spodnjih Lazah

nesreče

Avtobus in osebni avtomobil trčila

V torek, 26. avgusta, ob enih popoldne sta v bližini Podklanca pri Brekovici na cesti Rovte-Žiri trčila avtobus in osebni avtomobil. Vzrok za trčenje, pri katerem je bilo okrog 20.000 dinarjev škode, je bila neprimeren hitrost. Avtobus z Jožetom Vavkom (1941) iz Rovt za krmilom je vozil od Rovt proti Žirem. V bližini Podklanca, v ostrem desnem ovinku, je avtobusu nasproti pripeljal voznik osebnega avtomobila Jože Albreht (1922). Ker voznika hitrosti nista zmanjšala, počakala in poiskala primernejše mesto za srečanje, sta vozila trčila.

Alkohol botroval nesreči

Voznik osebnega avtomobila Trajko Zdravkovič (1931) iz Kranja se je peljal v torek, 26. avgusta, ob dveh popoldne od Nemilj proti Kranju. Zaradi neprimerne hitrosti, ozke in valovite ceste ter vožnje pod vplivom alkohola ga je v Spodnji Besnici zaneslo desno. 13 metrov je peljal po robu ceste, nakar je trčil v poldrug meter od ceste odmaknjeno drevo. V nesreči se je težje poškodoval Zdravkovičev sopotnik Martin Gerič (1948) iz Kranja, škoda na vozilu pa znaša 8000 dinarjev.

Motorist padel

Neprimeren hitrost voznika kolesa s pomožnim motorjem je bila vzrok za nesrečo, ki se je pripetila v torek, 26. avgusta, okrog tretje ure popoldne v Trziču na cesti od mesta proti Ravnam. Vinko Ponjavič (1958) iz Trziča se je peljal od mesta proti Ravnam. Zaradi neprimerne hitrosti je v blagem desnem ovinku pri hiši številka 7 trčil v robnik, padel in drsel še 15 metrov. Zaradi poškodb so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Padel s traktorja

Voznik neregistriranega traktorja Stanislav Celar (1941) iz Kranja se je pod vplivom alkohola peljal v torek, 26. avgusta od Ceste Staneta Zagarja v Kranju proti Britofu. Na Jezerski cesti pri hišni številki 14 je s traktorja nenadoma omahnil sopotnik Peter Košnik (1924) iz Kranja, ki je sedel na levem blatniku in bil prav tako pod vplivom alkohola. Sopotnika so zaradi ran prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Kolesar pred avtomobil

Voznik osebnega avtomobila Anton Guzelj (1936) iz Puštala se je peljal v sredo, 27. avgusta od Škofje Loke proti Medvodam. Ko je s primerno hitrostjo vozil skozi Puštalo, je pri hiši številka 22 nenadoma z desne zapeljal na cesto kolesar Sandi Dolenc (1961). Avtomobilist je zaviral in se izogibal kolesarju, vendar ga je vseeno zadel s prednjim delom vozila. Sandija Dolenca so po nudenju prve pomoči na škofjeloškem zdravstvenem domu prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

V Trziču končno le avtobusna postaja

Po nekajletnih pripravah so v Trziču končno le začeli graditi novo avtobusno postajo. Delavci Geološkega zavoda iz Ljubljane so zemljišče utrdili in zabili pilote, Projekt iz Kranja pa je pričel z gradnjo temeljev. Zaradi postavitve žerjava so bili graditelji prisiljeni zgraditi precejšen del sicer zelo prometne ceste, vendar bo po zagotovilu gradbincev, ki delajo nepretrgoma ves

dan, ozko grlo kmalu odstranjeno. Če bo vreme ugodno, bo objekt že do zime pod streho. Promet še posebno ob dveh popoldne urejajo miličniki, katerih navodil se kaže držati, sicer utegnejo biti prometni problemi še večji. Pričakovati je, da bo avtobusna postaja zgrajena in opremljena do aprila prihodnje leto.

M. Valjavec

Spet rekord Petriča

Na mednarodnem plavalnem tekmovanju v Sofiji je komaj 14-letni kranjski plavec Borut Petrič spet izboljšal dosedANJI absolutni jugoslovanski rekord na 400 m kravli. Progo je preplaval v času 4.13,92. Nova jugoslovanska rekorda sta dosegli tudi štafeti 4 x 100 m kravli in 4 x 100 metrov mešano. F. P.